

บัญชีรายละเอียดแนบท้ายประกาศคณะกรรมการประเมินบุคคล
เรื่อง รายชื่อผู้ผ่านการประเมินบุคคลเพื่อเลื่อนขั้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประเภทวิชาการ
ระดับชำนาญการพิเศษ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอุทัยธานี

ลำดับ ที่	ชื่อ - สกุล	ส่วนราชการ/ตำแหน่งเดิม	ตำแหน่ง เลขที่	ส่วนราชการ/ตำแหน่ง ที่ผ่านการประเมินบุคคล	ตำแหน่ง เลขที่	หมายเหตุ
๘	น.ส.กรชวัล ชีววัฒน์	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอุทัยธานี โรงพยาบาลหนองฉาง กลุ่มงานการพยาบาล งานการพยาบาลผู้ป่วยนอก		สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอุทัยธานี โรงพยาบาลหนองฉาง กลุ่มงานการพยาบาล งานการพยาบาลผู้ป่วยผ่าตัด และวิสัญญีพยาบาล	๘๙๖๖๘	เลื่อนระดับ
	ชื่อผลงานส่งประเมิน “การพยาบาลผู้ป่วยผ่าตัดที่ห้ามหลังคลอดที่มีผนังหน้าท้องหนาและมีภาวะซีดจากโรคธาลัสซีเมีย”	พยาบาลวิชาชีพ (ด้านการพยาบาล) ระดับชำนาญการ	๘๙๖๖๗	พยาบาลวิชาชีพ (ด้านการพยาบาลห้องผ่าตัด) ระดับชำนาญการพิเศษ	๘๙๖๖๘	๑๐๐%
	ชื่อแนวคิดในการพัฒนางาน “การพัฒนารูปแบบศูนย์ประสานงานสำหรับผู้ป่วยผ่าตัด”					
	รายละเอียดเค้าโครงผลงาน “แบบท้ายประกาศ”					

ส่วนที่ ๒ ผลงานที่เป็นผลการปฏิบัติงานหรือผลสำเร็จของงาน

๑. เรื่อง การพยาบาลผู้ป่วยผ่าตัดทำหมันหลังคลอดที่มีผนังหน้าท้องหนาและมีภาวะซีดจากโรคธาลัสซีเมีย

๒. ระยะเวลาที่ดำเนินการ วันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๖๓ ถึงวันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๖๓

๓. ความรู้ ความชำนาญงาน หรือความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ที่ใช้ในการปฏิบัติงาน

การทำหมันหญิงเป็นการคุมกำเนิดวิธีหนึ่ง เหมาะสำหรับผู้ที่ต้องการคุมกำเนิดแบบถาวร ในภาพรวมทั่วโลก เป็นวิธีการคุมกำเนิดที่นิยมมากที่สุด คือการทำให้ท่อหน้าไข่ทั้ง ๒ ข้าง อุดตัน แยกจากกัน หรือตัดออก เพื่อป้องกันการปฏิสนธิกันระหว่างไข่และอสุจิทำให้เกิดตัวอ่อนขึ้น ช่วงเวลาที่เหมาะสม ในการทำหมันหลังคลอด คือ ๒๔ - ๔๘ ชั่วโมงหลังคลอด (นพ. รังสรรค์ เดชนันทพิพัฒน์, ๒๕๖๒) โรคธาลัสซีเมีย เป็นโรคเลือดที่เกิดจากเม็ดเลือดแดงผิดปกติทำให้เกิดอาการซีด ประชาชนไทยเป็นพาหะมากถึงร้อยละ ๓๕ โรคนี้ถ่ายทอดทางพันธุกรรมมาจากทั้งบิดาและมารดาจะสามารถถ่ายทอดพันธุกรรมนี้ไปสู่ลูกหลานต่อไปได้ ดังนั้นถ้ามีญาติเป็นโรคธาลัสซีเมีย อัตราเสี่ยงที่จะเป็นพาหะจะยิ่งมากขึ้น สามารถพยากรณ์ว่าเป็นพาหะทั้งคู่อาจมีบุตรเป็นโรคธาลัสซีเมียได้ (ศ.เกียรติคุณพญ. วรพรรณ ตันไพจิตร, ๒๕๕๓) ผู้ป่วยผ่าตัดทำหมันหลังคลอด ที่มีผนังหน้าท้องหนาและมีภาวะซีดจากโรคธาลัสซีเมีย ที่อาจมีภาวะแทรกซ้อน จากการผ่าตัดทำหมัน ในเรื่องการติดเชื้อเสียเลือดหรือบาดเจ็บต่ออวัยวะภายในช่องท้อง ซึ่งบางครั้งส่งผลให้ต้องได้รับการรักษาเพิ่มเติมเพื่อแก้ไขภาวะแทรกซ้อนนั้น การบาดเจ็บต่อเส้นเลือดใหญ่ ซึ่งอาจจำเป็นต้องให้เลือดหรือผ่าตัดแก้ไข ทำให้ระยะเวลาการนอนโรงพยาบาลนานขึ้นหรืออาจรุนแรงถึงขั้นเสียชีวิตจากการผ่าตัดทำหมันได้แต่พบได้น้อยมาก (ศ. พญ. สายพิณ พงษ์ธา, ๒๕๖๖)

ท่อหน้าไข่ (Fallopian Tube) หรือ Oviducts มีลักษณะเป็นท่อที่คดเคี้ยว แยกออกมาจาก Uterus บริเวณ Cornu ไปทางด้าน lateral ยาวประมาณ ๘ - ๑๔ เซนติเมตร อยู่ posterior ต่อจาก Round ligation ถือเป็น landmark ที่สำคัญในการ identify fallopian tube (นพ. รังสรรค์ เดชนันทพิพัฒน์, ๒๕๖๒) ท่อหน้าไข่เป็นหนึ่งในอวัยวะภายในของเพศหญิงที่มี ๒ ท่อ ซ้ายและขวา ปลายด้านหนึ่งต่อจากส่วนฐาน/ส่วนบนซ้ายและขวาของมดลูก โดยทางเดินภายในท่อหน้าไข่จะติดกับโพรงมดลูก ท่อหน้าไข่มีหน้าที่นำไข่และอสุจิให้มาผสมกันในท่อหน้าไข่และนำไข่ที่ผสมแล้วกลับสู่โพรงมดลูกมีเส้นผ่านศูนย์กลางประมาณ ๑ เซนติเมตร

(โดยศาสตราจารย์เกียรติคุณ แพทย์หญิง พวงทอง ไกรพิบูลย์, ๒๕๕๗)

มดลูก (Uterus) เป็นอวัยวะที่อยู่แนวกลางตัวของอุ้งเชิงกราน ด้านหน้าต่อมดลูกคือ กระเพาะปัสสาวะ ด้านหลังคือ ลำไส้ตรง (rectum) ส่วนด้านข้างคือ bord ligament ส่วนที่อยู่ด้านบนและเชื่อมต่อกับท่อหน้าไข่ทั้ง ๒ ข้างเรียกว่า Cornu ส่วนที่อยู่เหนือขึ้นไปคือ Fundus (สุขยา ลีอรรถ, ๒๕๖๒) มดลูกที่มีการยืดขยายขณะตั้งครรภ์จะลดขนาดลงในทันทีที่ทารกและรกคลอดแล้ว มดลูกยาว ๕ เซนติเมตร กว้าง ๑๒ เซนติเมตร หนา ๘ - ๑๐ เซนติเมตร มีน้ำหนักประมาณ ๑,๐๐๐ กรัม สามารถตรวจคลำทางหน้าท้อง จะมีลักษณะเป็นก้อนแข็งจากการหดตัวของกล้ามเนื้อมดลูก ระดับของมดลูกจะอยู่ที่ระดับสะดือหรือต่ำกว่าเล็กน้อย ทั้งนี้เนื่องจากการหย่อนของช่องคลอด ผนังมดลูกส่วนล่างและกล้ามเนื้อของพื้นเชิงกราน (pelvis floor) แต่ภายหลังจาก ๒๔ ชั่วโมงไปแล้ว ระดับของมดลูกจะลอยสูงขึ้นมาอยู่เหนือสะดือเล็กน้อย และอาจเอียงไปทางขวา (เนื่องจากทางซ้ายมีลำไส้ใหญ่ส่วนซีกมอยด์ขวางอยู่) เนื่องจากกล้ามเนื้อต่างๆ เริ่มมีความตึงตัวขึ้น มดลูกจะลดขนาดลงสู่อุ้งเชิงกรานเร็วมาก ประมาณวันละ ๑/๒ - ๑ นิ้ว (อาจารย์แพทย์ธีรรัตน์ เตชะทวิวรรณ) การเปลี่ยนแปลงในระยะหลังคลอด (puerperium period) หมายถึง ระยะเวลาตั้งแต่หลังคลอดรกจนถึง ๖ สัปดาห์หลังคลอด วิธีการตรวจระดับยอดมดลูกควรตรวจเมื่อมารดาไม่มีปัสสาวะค้างในกระเพาะปัสสาวะแล้วและคลึงให้มดลูกหดตัวก่อนประเมินยอดมดลูกว่าอยู่ในระดับที่เหมาะสมหรือไม่ตามขบวนการของ Uterine involution

ผนังหน้าท้อง (Abdominal wall) จะอ่อนนุ่มและปวกเปื่อยในวันแรกๆ หลังคลอด เนื่องจากผนังหน้าท้องถูกยืดขยายเป็นเวลานานในระยะตั้งครรภ์ (อาจารย์แพทย์ธีรรัตน์ เตชะทวิวรรณ) ผนังหน้าท้องประกอบด้วยเนื้อเยื่อหลายชั้นการเรียงตัวของผนังหน้าท้องด้านหน้า (Anterior abdominal wall) สามารถ

แบ่งได้เป็นชั้นๆดังนี้ Skin เป็นผิวหนังชั้นนอกสุด superficial fascia หรือที่เรียกรวมกันว่า ชั้นเนื้อเยื่อใต้ผิวหนัง (Subcutaneous tissues) ในชั้นนี้จะแยกเนื้อเยื่อออกเป็น ๒ ส่วน Camper's fascia และในส่วนของ Scarpa's fascia ซึ่งเป็นชั้นที่สามารถยึดวัสดุเย็บให้อยู่กับที่เมื่อเวลาเย็บปิดแผล Anterolateral muscle เป็นกล้ามเนื้อด้านหน้าและด้านข้างท้อง ชั้นต่อมาเป็น transversalis fascia เป็นชั้นของเนื้อเยื่อ fascia ที่คลุมเนื้อเยื่อทั้งหมดภายในช่องท้อง จากนั้นจะเป็นชั้น Extraperitoneal fatty tissue และชั้น peritoneum เป็นชั้นของผนังหน้าท้องอยู่ชั้นในสุด ปกคลุมอวัยวะภายในช่องท้อง เป็นชั้นที่บางและฉีกขาดได้ง่าย(อาจารย์แพทย์ธีรรัตน์ เตชะทวิวรรณ)

การผ่าตัด Open surgery เป็นการผ่าตัดแบบเปิดแผลที่ทำกันโดยทั่วไป ซึ่งทำให้เกิดการทำลายผิวหนังและเนื้อเยื่อหลายชนิด ก่อนเข้าไปถึงอวัยวะที่ต้องการผ่าตัด การผ่าตัดแบบ open surgery นี้ทำให้เห็นโครงสร้างภายในและสามารถสัมผัสอวัยวะที่ต้องการผ่าตัดได้อย่างชัดเจน ดังนั้นลักษณะของแผลผ่าตัดจึงมีความบอบช้ำจากการใช้เครื่องมือดึงรั้ง ข้อจำกัดของ Open surgery คือ การเปิดแผลผ่าตัดขนาดใหญ่ แผลมีโอกาสสัมผัสอากาศมากกว่า ทำให้อัตราการติดเชื้อแผลผ่าตัดมากกว่าการผ่าตัดผ่านกล้อง การผ่าตัดแบบ open surgery นั้นมีทั้งการผ่าตัดขนาดใหญ่(Major surgery) ได้แก่ การผ่าตัดทางช่องท้อง การผ่าตัดทรวงอก เป็นต้น และการผ่าตัดขนาดเล็ก (minor surgery) ได้แก่ การผ่าตัดทำหมันหลังคลอด การผ่าตัดไส้เลื่อน การผ่าตัดไส้ติ่ง การผ่าตัดริดสีดวงทวาร การผ่าตัดต่อกระเจก เป็นต้น (ศรีเวียงแก้ว เต็งเกียรติกุล, ๒๕๕๙)

๔. สรุปสาระสำคัญ ขั้นตอนการดำเนินงาน และเป้าหมายของงาน

หลักการและเหตุผล

โรงพยาบาลหนองฉาง เป็นโรงพยาบาลชุมชน ข้อมูลและสถิติของผู้รับบริการผ่าตัดทำหมันหลังคลอด ๑๐ ปีย้อนหลัง ปี พ.ศ.๒๕๕๖ - พ.ศ.๒๕๖๖ มีจำนวน ๑,๘๒๓ ราย ผู้รับบริการผ่าตัดทำหมันหลังคลอด ๕ ปีย้อนหลัง ปี พ.ศ.๒๕๖๒ - พ.ศ. ๒๕๖๖ มีจำนวน ๑๒, ๒๙, ๙, ๐ และ ๐ ราย ตามลำดับ สถิติลดลงเนื่องจากสถานการณ์โรคระบาดโควิด - ๑๙ แต่ปัจจุบันสถานการณ์การแพร่ระบาดสามารถควบคุมได้ มีโอกาสที่การให้บริการมากขึ้น

วัตถุประสงค์

เพื่อนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพบริการพยาบาลการพยาบาลผู้ป่วยผ่าตัดทำหมันที่มีผนังหน้าท้องหนาและมีภาวะชืดจากโรคธาลัสซีเมียที่ถูกต้องตามมาตรฐานการพยาบาลและมีความปลอดภัย

เป้าหมายของงาน

ผู้ป่วยผ่าตัดทำหมันที่มีผนังหน้าท้องหนาและมีภาวะชืดจากโรคธาลัสซีเมียปลอดภัย

ขั้นตอนการดำเนินงาน

๑.เลือกกรณีศึกษาที่มีความยุ่งยาก ซับซ้อนในการดูแลและศึกษาข้อมูลจากตำรา ผลงานทางวิชาการ ผลงานวิจัย และปรึกษาผู้ที่มีประสบการณ์ เพื่อนำมาเปรียบเทียบกับกรณีศึกษา

๒.รวบรวมข้อมูลของผู้ป่วย การเจ็บป่วยในอดีต ปัจจุบันการเจ็บป่วยของบุคคลในครอบครัว ฐานะทางเศรษฐกิจมาวิเคราะห์ปัญหาการเจ็บป่วย การวินิจฉัย การพยาบาล

๓. ให้การพยาบาลตามแผนการพยาบาลและประเมินผลการปฏิบัติการกิจกรรมการพยาบาล

๔. สรุปกรณีศึกษา เรียบเรียง ตรวจสอบแก้ไข จัดพิมพ์เป็นรูปเล่มและเผยแพร่ผลงาน เพื่อนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อไป

สรุปกรณีศึกษา ผู้ป่วยหญิงไทย อายุ ๓๑ ปีรูปร่างท้วมส่วนสูง ๑๕๗ เซนติเมตร น้ำหนัก ๗๗ กิโลกรัม ประวัติตั้งครรภ์ที่ ๓ สัญญาณชีพแรกรับ ความดันโลหิต ๑๐๖/๖๘ มิลลิเมตรปรอท อัตราการเต้นของหัวใจ ๙๖ ครั้ง/นาที อัตราการหายใจ ๒๐ ครั้ง/นาที ค่าความอิ่มตัวของออกซิเจนในเลือด ๙๗ % คลอดปกติ แพทย์พิจารณา Set OR for TR ภายใต้การให้ยาระงับความรู้สึกแบบ TIVA วันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๖๓ เวลา ๑๓.๓๐น.

ระยะก่อนผ่าตัด เยี่ยมผู้ป่วยครั้งที่ ๑

ปัญหาที่พบ ๑ ผู้ป่วยและญาติมีความวิตกกังวลเกี่ยวกับการผ่าตัด การปฏิบัติตัวก่อนและหลังผ่าตัด เนื่องจากขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการผ่าตัดทำหมันหลังคลอด ให้การพยาบาล คือ สร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้ป่วยและญาติ เปิดโอกาสให้ผู้ป่วยและญาติซักถามข้อสงสัยและระบายความรู้สึกต่างๆ เพื่อให้ผู้ป่วยเกิดความไว้วางใจร่วมมือในการรักษา ให้ข้อมูลผู้ป่วยและญาติเกี่ยวกับการเจ็บป่วย การดำเนินของโรค แผนการรักษาพยาบาลและความสำคัญที่ต้องผ่าตัด ให้ความมั่นใจแก่ผู้ป่วยและญาติว่า ผู้ป่วยจะได้รับการดูแลอย่างใกล้ชิดจากแพทย์และพยาบาลที่มีความชำนาญเฉพาะสาขาที่รับผิดชอบในการเจ็บป่วยครั้งนี้ อธิบายให้ผู้ป่วยเข้าใจถึงการเตรียมความพร้อมก่อนผ่าตัด เช่น การตรวจเลือด การเตรียมผิวหนังบริเวณที่จะทำผ่าตัด การถอดเครื่องประดับหรือฟันปลอมออกก่อนไปห้องผ่าตัด พร้อมให้การช่วยเหลือผู้ป่วยตามความต้องการที่จำเป็นและอธิบายผลลัพธ์ที่อาจจะเกิดขึ้นจากการรักษาด้วยวิธีการผ่าตัด พร้อมทั้งแนะนำวิธีการปฏิบัติตนก่อนและหลังการผ่าตัด

ปัญหาที่พบ ๒ ผู้ป่วยเสี่ยงต่อการติดเชื้อหลังการผ่าตัด จากการปฏิบัติตัวก่อนและหลังการผ่าตัด ไม่ถูกต้อง ให้การพยาบาลโดยประเมินความพร้อมของผู้ป่วยให้ครอบคลุมทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ แนะนำให้ผู้ป่วยอาบน้ำสระผมให้สะอาดก่อนวันผ่าตัด และแนะนำการดูแลบาดแผลระวังไม่ให้แผลเปียกน้ำ แนะนำให้มาตัดไหมตามนัด ถ้าแผลปวด บวม แดง ร้อน มีไข้ หรือแผลซึม เปียก เลื่อนหลุด ให้มารพ.ทันที

เยี่ยมผู้ป่วยครั้งที่ ๒ ผู้ป่วยและญาติสีหน้าคลายกังวลเข้าใจ ประเมินผนังหน้าท้องตึง ยึดหยุ่นน้อย คล้ายออดมดลูกผู้ป่วยระดับสะดือ

ระยะผ่าตัด

ปัญหาที่พบ ๑ เสี่ยงต่อการผ่าตัดผิดคน ผิดตำแหน่ง ผิดหัตถการ

ให้การพยาบาล โดยทีมผ่าตัดร่วมกันตรวจสอบ ตามแนวทางปฏิบัติ เพื่อให้ผู้ป่วยปลอดภัย ตามแบบ surgical safety checklist ตรวจสอบซ้ำในขั้นตอนการรับผู้ป่วยที่ห้องผ่าตัด และในขั้นตอนการผ่าตัดในห้องผ่าตัดให้ถูกต้องตรงกันกับผู้ป่วยและเวชระเบียน

ปัญหาที่พบ ๒ เสี่ยงต่อภาวะตกเลือดขณะผ่าตัด (Internal bleeding) จาก Active Bleed หรือ Tear อวัยวะในช่องท้อง

ให้การพยาบาลโดยทำการผ่าตัดตามขั้นตอน...ด้วยความระมัดระวังในทุกขั้นตอนของการผ่าตัด เน้นการตัดแยกชั้นหน้าท้องต่างๆ ด้วยความนุ่มนวล ทำการผ่าตัดเปิดชั้น Peritoneum ด้วยความระมัดระวัง โดยการใช้ nontooth forcep ๒ ตัว จับเฉพาะชั้น Peritoneum ยกขึ้น และใช้นิ้วมือคลำบริเวณที่จับระหว่าง forceps ทั้งสองว่าไม่จับติดอวัยวะ ภายในอื่นๆ ค่อยๆรูดเข้ามาใช้มีดกรีดเปิดชั้น Peritoneum และเปิดแผลต่อให้กว้างขึ้นด้วยกรรไกรจนเข้าสู่ช่องท้อง การผูกหรือจี้ด้วยกระแสไฟฟ้าบริเวณจุดเลือดออกหรือเย็บซ่อมแซม หากมีการ tear ด้วยความละเอียดรอบคอบ ระมัดระวังในการดึงท่อนำไข่ด้วยความนุ่มนวลไม่ให้ดึงรั้ง จนเกิดการฉีกขาด Active bleed ได้ ระมัดระวัง อย่ายไปจับโดน vessels บริเวณ mesosalpinx เปิดขยายปากแผล โดยการเปิดแผลเพิ่มขึ้นอีก ๑ เซนติเมตร เพื่อ Pack swab เล็ก สำหรับกัน Omentum , ลำไส้ และการต่อ Suction ดูดน้ำในช่องท้อง เพื่อให้เห็นท่อนำไข่ที่ชัดเจน จัดท่าผู้ป่วยปรับเตียงผ่าตัดให้ผู้ป่วยนอนหงายราบ ศีรษะต่ำลง ๓๐ องศา (supine Trendelenburg) และปรับเตียงผ่าตัดเอียงซ้าย/ขวา ตามลักษณะของการหาท่อนำไข่ในแต่ละข้าง ผูกท่อนำไข่ด้วยเทคนิคการเย็บผูกท่อนำไข่ ให้มีลักษณะเป็นกระเปาะให้แน่น จากนั้นจี้ปลายท่อนำไข่ส่วนที่ตัด ตรวจเช็คให้แน่ใจว่าไม่มีเลือดซึม ไม่หลวมหลุด ก่อนจะเย็บปิดชั้น peritoneum

ด้วยความระมัดระวัง สังเกตจำนวนและลักษณะเลือดที่ออกเสียจากการผ่าตัด เพื่อประเมินการสูญเสียเลือด ประเมินผ้าซับเลือด หลังจากผูกตัดท่อนำไข่ทั้ง ๒ ข้างเรียบร้อย ต้องมีการตรวจเช็คจุดเลือดออกเพื่อให้มั่นใจว่าไม่มี Bleed หรือ Tear อวัยวะในช่องท้อง ก่อนการเย็บปิดชั้น Peritoneum และใช้ Forceps จับแยกชั้น Peritoneum ให้เห็นส่วนของขอบอย่างชัดเจนทั้งสองข้างแล้วค่อยๆเย็บปิดด้วยความระมัดระวัง

ปัญหาที่ ๓ เสี่ยงต่อการบาดเจ็บของเนื้อเยื่อจากการดึงรั้งของ Retractor หรือเครื่องจีไฟฟ้า

ให้การพยาบาล โดยทำการผ่าตัดตามขั้นตอน ด้วยความระมัดระวังเบาแรงในทุกขั้นตอนของการผ่าตัด ระมัดระวังในการดึงรั้งของ Retractor บริเวณขอบแผลดึงรั้งไม่จนเกิดการบาดเจ็บของเนื้อเยื่อบริเวณแผล ผ่าตัด และเตรียมเครื่องจีไฟฟ้าและเลือก patient plate ได้เหมาะสมกับผู้ป่วยและแปะที่บริเวณที่มีกล้ามเนื้อชัดเจน

ปัญหาที่ ๔ ผู้ป่วยเสี่ยงต่อการเกิดภาวะแทรกซ้อนจากการได้รับการระงับความรู้สึกแบบ TIVA

ให้การพยาบาลโดยซักประวัติไข้ เรื่องประวัติการแพ้ยา สังเกตระดับความรู้สึกตัวและสัญญาณชีพทุก ๑ ชั่วโมงใน ๑๒ ชั่วโมงแรก หลังจากนั้นทุก ๒ ชั่วโมงจนครบ ๒๔ ชั่วโมง แนะนำสังเกตอาการข้างเคียงของการระงับความรู้สึกหลังจากผ่าตัดแล้วและเตรียมเครื่องมือ อุปกรณ์ ยา และทีมช่วยเหลือเมื่อเกิดภาวะฉุกเฉิน

ปัญหาที่ ๕ เสี่ยงต่อการปนเปื้อนเชื้อโรคขณะผ่าตัด

ให้การพยาบาลโดย เตรียมความพร้อมตามแผนการรักษา ให้ครอบคลุมทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ จัดสิ่งแวดล้อมภายในห้องผ่าตัดตรงตามมาตรฐาน เตรียมเครื่องมือให้พร้อมและเพียงพอโดยได้รับการตรวจเช็ค ว่าผ่านการทำให้ปราศจากเชื้อแล้ว ควบคุมและรักษาสภาวะปลอดเชื้อ ความชื้น และแรงดันของห้องผ่าตัดตามเกณฑ์มาตรฐาน ป้องกันการปนเปื้อนเชื้อโรคไปสู่แผลผ่าตัดและปฏิบัติทุกขั้นตอนการผ่าตัด ช่วยผ่าตัด โดยใช้หลัก Aseptic technique อย่างเคร่งครัด

ระยะหลังผ่าตัด

ปัญหาที่ ๑ เสี่ยงต่อเนื้อเยื่อพร่องออกซิเจน เนื่องจากประสิทธิภาพการแลกเปลี่ยนก๊าซ ลดลงจากภาวะช็อค และหลังได้รับยาระงับความรู้สึกจากการผ่าตัด

ให้การพยาบาลโดย จัดท่านอนหัวสูง เพื่อให้ปอดขยายตัวได้เต็มที่ ปรับเปลี่ยนเป็นออกซิเจนชนิด mask with bag เมื่อ ประเมินค่า SpO₂ แล้วพบว่าน้อยกว่า ๙๕% ประเมินลักษณะการหายใจ ระดับความรู้สึกตัวและติดตามค่า SpO₂ ตรวจวัดสัญญาณชีพเมื่อรับจากห้องผ่าตัดทุก ๑๕ นาที ๔ ครั้ง ทุก ๓๐ นาที ๒ ครั้ง ทุก ๑ ชั่วโมง ๔ ครั้ง และเมื่อพบอาการผิดปกติที่จะนำไปสู่ภาวะพร่องออกซิเจนรายงานแพทย์ทันที และเฝ้าระวังและติดตามอาการเปลี่ยนแปลงที่นำไปสู่ภาวะเนื้อเยื่อพร่องออกซิเจน พบผิดปกติรายงานแพทย์ได้แก่ กระสับกระส่าย ผุดลุกผุดนั่ง หายใจไม่สม่ำเสมอ ความดันโลหิตสูงและหัวใจเต้นเร็วขึ้น

ปัญหาที่ ๒ ผู้ป่วยปวดแผลจากการดึงรั้งเนื้อเยื่อบริเวณปากแผล

ให้การพยาบาลโดย จัดสิ่งแวดล้อมให้อากาศถ่ายเทสะดวกและเงียบสงบ เพื่อให้ผู้ป่วยพักผ่อนอย่างเพียงพอ ดูแลจัดท่านอนให้สุขสบาย แนะนำวิธีผ่อนคลายกล้ามเนื้อกระบังลมและกล้ามเนื้อของระบบทางเดินหายใจ แนะนำและสอนการเคลื่อนไหวโดยใช้มือกุมแผล หรือใช้ผ้ารัดหน้าท้องพุงไว้เพื่อลดการกระเทือนแผล และแนะนำการใช้เทคนิค Breathing exercise เพื่อผ่อนคลายจากอาการปวด

ปัญหาที่ ๓ ผู้ป่วยเสี่ยงต่อการติดเชื้อหลังการผ่าตัด

ให้การพยาบาลโดย สังเกตและประเมินแผลผ่าตัดโดยสังเกตอาการอักเสบ สิ่งคัดหลั่งที่ออกมาจากแผล แนะนำการดูแลแผลผ่าตัด โดยไม่แกะเกา ไม่ให้แผลเปียกน้ำ รักษาความสะอาดของร่างกาย หลังจากเปิดแผลแล้ว ให้ทำแผลทุกวันจนกว่าแผลจะแห้งดี แนะนำให้ความรู้ในการสังเกตอาการผิดปกติเมื่อกลับไปอยู่บ้านแล้ว เช่น ปวดแผล แผลปวด บวม แดง ร้อน แผลซึม มีหนอง มีไข้ ให้รีบมาโรงพยาบาล แนะนำเรื่องการรักษาความสะอาดและระวังแผลเปียกน้ำ ถ้าแผลเปียกน้ำก่อนวันนัด ให้มาโรงพยาบาลเพื่อเปิดทำแผลใหม่ แนะนำรับประทานอาหารที่มีประโยชน์ให้ครบทั้ง ๕ หมู่ โดยเฉพาะโปรตีน เพื่อเสริมสร้างการหายของแผล และแนะนำผู้ป่วยและญาติเรื่องการจัดที่อยู่อาศัย สิ่งแวดล้อม ให้สะอาดเรียบร้อย

วางแผนการจำหน่าย ประกอบด้วยผู้ป่วยและญาติมีความรู้และเข้าใจเกี่ยวกับการผ่าตัดการปฏิบัติตัว ผู้ป่วยได้รับคำแนะนำเกี่ยวกับการใช้ยาอย่างละเอียด แนะนำเกี่ยวกับการจัดการสิ่งแวดล้อมที่บ้าน การดูแล แผลผ่าตัดเนื่องจากมีแผลผ่าตัดบริเวณหน้าท้อง ปิดพลาสติกกันน้ำ ให้ระมัดระวังพลาสติกเลื่อนหลุด ไม่ให้ แผลโดนน้ำ ถ้าแผลเปียกน้ำก่อนวันนัด ต้องเปิดทำแผลใหม่และทำต่อวันละ ๑ ครั้ง ทุกวัน จนกว่าแผลจะแห้งดี ส่งเสริมการฟื้นฟูสภาพร่างกายและจิตใจและการป้องกันภาวะแทรกซ้อนที่สำคัญคือ แผลติดเชื้อ และเนื่องจาก ผู้ป่วยอยู่ในระยะหลังผ่าตัด มีข้อห้ามเกี่ยวกับการยกของหนักห้ามแบกหามที่มีน้ำหนักเกิน ๒ กิโลกรัม หลังผ่าตัดเป็นเวลา ๖ สัปดาห์ งดอยู่ร่วมกับสามี ๖-๘ สัปดาห์ เพื่อป้องกันการติดเชื้อภายในโพรงมดลูก แนะนำการมาตรวจตามนัดเพื่อตัดไหมที่แผลผ่าตัดหน้าท้อง หากพบมีอาการผิดปกติ เช่น แผลอักเสบ บวมแดง มีไข้สูง มีเลือดออกจำนวนมากหรือแผลมีน้ำเหลืองซึมแฉะแผล ปวดแผลมาก ให้ปรึกษาเจ้าหน้าที่ รพ.สต. ที่ใกล้บ้าน และการเลือกรับประทานที่มีประโยชน์ ผู้ป่วยไม่มีข้อห้ามในการรับประทานอาหาร

๕. ผลสำเร็จของงาน (เซึ่งปริมาณ / คุณภาพ)

ด้านปริมาณ

ผลงานวิชาการเรื่อง การพยาบาลผู้ป่วยผ่าตัดทำหมันหลังคลอดที่มีผนังหน้าท้องหนาและมีภาวะชืด จากโรคธาลัสซีเมีย จำนวน ๑ เรื่อง

ด้านคุณภาพ

ผู้ป่วยผ่าตัดทำหมันหลังคลอดที่มีผนังหน้าท้องหนาและมีภาวะชืดจากโรคธาลัสซีเมียได้รับการที่มี คุณภาพและมีความปลอดภัย

๖. การนำไปใช้ประโยชน์/ผลกระทบ

๖.๑ ใช้เป็นแนวทางในการพยาบาลในการประเมิน และให้คำแนะนำผู้ป่วยผ่าตัดทำหมันหลังคลอดที่มี ผนังหน้าท้องหนา

๖.๒ ใช้เป็นแนวทางในการพยาบาลผู้ป่วยผ่าตัดทำหมันหลังคลอดที่มีหน้าท้องหนา

๗. ความยุ่งยากและซับซ้อนในการดำเนินการ

การผ่าตัดทำหมันหลังคลอดที่มีผนังหน้าท้องหนาและมีภาวะชืดจากโรคธาลัสซีเมีย ถือเป็นภาวะเสี่ยง ของผู้ป่วย ภายใต้การให้ยาระงับความรู้สึกแบบ TIVA ช่วงเวลาที่เหมาะสมในการการผ่าตัดทำหมันหลังคลอด คือ ๒๔ - ๔๘ ชั่วโมงหลังคลอด และทีมบุคลากรผ่าตัดต้องมีความรู้ความชำนาญและประสบการณ์ในการดูแล ที่ได้ตามมาตรฐานพยาบาลการผ่าตัด ภายใต้บริบทของโรงพยาบาลชุมชน การให้คำแนะนำในการปฏิบัติตัว ของผู้ป่วยมีความสำคัญอย่างมาก เพื่อให้ผู้ป่วยเห็นความสำคัญดังกล่าว จึงควรที่จะมีการเน้นย้ำ แจกเอกสาร แผ่นพับเรื่องการทำหมันและควรมีการประเมินการรับรู้ของผู้ป่วยและญาติหลังการสอนหรือให้คำแนะนำ นอกจากนี้ควรเพิ่มช่องทางในการติดตามผู้ป่วย เช่น โทรศัพท์ติดตามอาการ เป็นต้น

๘. ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการ

เนื่องจากผู้ป่วยมีผนังหน้าท้องหนา ขณะผ่าตัดไปมี Omentumและลำไส้มาบดบังและมีน้ำในช่องท้องมาก ความยาวของท่อเข้าไปสั้น ทำให้การผ่าตัดค่อนข้างตั้งรังและใช้เวลานาน ต้องตัดสินใจเปิดขยายปากแผลให้ยาว มากขึ้น โดยที่ผู้ป่วยไม่เสี่ยงเสียเลือดมากขึ้น ไม่มีการบาดเจ็บอวัยวะใกล้เคียงในช่องท้องไม่เกิดภาวะแทรกซ้อน จากการผ่าตัด

๙. ข้อเสนอแนะ

การผ่าตัดทำหมันหลังคลอดที่มีผนังหน้าท้องหนาและมีภาวะซีดจากโรคธาลัสซีเมียต้องอาศัยความชำนาญเฉพาะทางและประสบการณ์ หากการประเมินอาการและวินิจฉัยล่าช้าอาจเกิดภาวะแทรกซ้อนอื่นๆ ส่งผลให้การดูแลรักษาพยาบาลล่าช้าออกไป ผู้ป่วยอาจเสียชีวิตได้จากภาวะช็อกจากการเสียเลือด และบาดเจ็บอวัยวะในช่องท้อง มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

๙.๑. ควรพัฒนาแนวปฏิบัติการพยาบาล (CNPG) ที่ครอบคลุมและสอดคล้องกับแนวปฏิบัติ (CPG) ของการผ่าตัดทำหมันหลังคลอดที่มีผนังหน้าท้องหนา

๙.๒. ควรมีการจัดอบรมพยาบาลวิชาชีพเรื่องทักษะการใช้เครื่องมือประเมิน early warning signs ประเมินภาวะช็อกเพื่อเฝ้าระวังและรายงานแพทย์ได้รวดเร็วเหมาะสม

๙.๓. พัฒนาจัดการความรู้การดูแลผู้ป่วยผ่าตัดทำหมันหลังคลอด ให้มีความรู้ ความสามารถใช้กระบวนการพยาบาล ประเมินอาการผู้ป่วยที่จะเข้าสู่ภาวะวิกฤติ การวิเคราะห์ปัญหา รายงานอาการ ผิดปกติที่ต้องได้รับการจัดการที่รวดเร็วทันทั่วถึง รวมถึงการประเมินติดตามซ้ำอย่างต่อเนื่อง

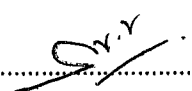
๙.๔. หน่วยงานควรพัฒนาการสอนขั้นตอนการผ่าตัดทำหมันและแนะนำการปฏิบัติตัวก่อนและหลังผ่าตัด ควรใช้สื่อการสอนวีดิทัศน์ประกอบการสอนโดยให้ผู้ป่วยและญาติดูสื่อก่อน แล้วพยาบาลจึงให้คำแนะนำเพื่อทวนสอบความเข้าใจของผู้ป่วยอีกครั้ง

๑๐. การเผยแพร่ผลงาน (ถ้ามี)

๑๑. ผู้มีส่วนร่วมในผลงาน (ถ้ามี)

- ๑) .....นางสาวกรชวัล ชีววัฒน์.....สัดส่วนของผลงาน..... ๑๐๐% .....
- ๒) .....สัดส่วนของผลงาน.....
- ๓) .....สัดส่วนของผลงาน.....

ขอรับรองว่าผลงานดังกล่าวเป็นความจริงทุกประการ

(ลงชื่อ) ....

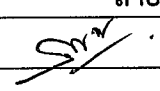
(นางสาวกรชวัล ชีววัฒน์)

(ตำแหน่ง) พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ

(วันที่) ๕ / มกราคม / ๒๕๖๗

ผู้ขอประเมิน

ขอรับรองว่าผลงานดังกล่าวเป็นความจริงทุกประการ

รายชื่อผู้มีส่วนร่วมในผลงาน	ลายมือชื่อ
นางสาวกรชวัล ชีววัฒน์	

ได้ตรวจสอบแล้วขอรับรองว่าผลงานดังกล่าวข้างต้นถูกต้องตรงกับความเป็นจริงทุกประการ

(ลงชื่อ) ....

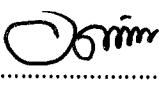
(นางสาวเนาวรัตน์ แก้วนกสิการณ)

(ตำแหน่ง) พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ รักษาการในตำแหน่ง

หัวหน้าพยาบาลโรงพยาบาลหนองฉาง

(วันที่) ๕/ มกราคม/ ๒๕๖๗

ผู้บังคับบัญชาที่กำกับดูแล

(ลงชื่อ) ....

(นายอติเทพ เกรียงไกรวณิช)

(ตำแหน่ง) นายแพทย์ชำนาญการพิเศษ รักษาการในตำแหน่ง

ผู้อำนวยการโรงพยาบาลหนองฉาง

(วันที่) ๗ / มกราคม / ๒๕๖๗

แบบเสนอแนวคิดการพัฒนาหรือปรับปรุงงาน (ระดับชำนาญการพิเศษ)

๑. เรื่อง การพัฒนารูปแบบศูนย์ประสานสำหรับนัดผู้ป่วยผ่าตัด

๒. หลักการและเหตุผล

โรงพยาบาลหนองฉางเป็นโรงพยาบาลชุมชนขนาด F๑ (๙๐ เตียง) มีแพทย์เฉพาะทางศัลยกรรมกระดูกและข้อ ๑ คน ไม่มีวิสัญญีแพทย์ ขอบเขตงานห้องผ่าตัดให้บริการทั้งผู้ป่วยนอกและผู้ป่วยใน ภายใต้สถานที่ห้องผ่าตัดใหญ่ ๑ ห้องและห้องผ่าตัดเล็ก ๑ ห้อง โดยมีเป้าหมายให้บริการ การผ่าตัดและให้ยาระงับความรู้สึกแก่ผู้ป่วยอย่างถูกต้องตามมาตรฐานการพยาบาลผู้ป่วยผ่าตัดตามหลักวิชาการ ผู้ป่วยปลอดภัยไม่มีภาวะแทรกซ้อน และผู้รับบริการพึงพอใจโดยไม่เกิดข้อร้องเรียน เปิดให้การพยาบาลผู้ป่วยที่มารับการผ่าตัดทั้งผ่าตัดใหญ่ ผ่าตัดเล็ก Case ผ่าตัดใหญ่จะเป็นการผ่าตัดทำหมันหลังคลอดโดยการให้ยาระงับความรู้สึกแบบ TIVA และ Case Ortho จะเป็น Minor Case ที่เป็นการให้ยาระงับความรู้สึกแบบ Local Anesthetics ได้แก่ Carpal tunnel syndrome , De-quavain disease , Trigger finger , Ganglion cyst, Amputate และ ผ่าตัดเล็ก เช่น Debridement , Excision , I&D, EC , Suture , Off & Insert Norplant , Nail Extraction กรณีผ่าตัดใหญ่อื่น ๆ ที่มีความซับซ้อน จะส่งต่อผู้ป่วยไปผ่าตัดที่โรงพยาบาลจังหวัดอุทัยธานี เนื่องจากไม่มีวิสัญญีแพทย์และไม่มีอุปกรณ์เครื่องมือที่มีความเฉพาะและขาดพยาบาลส่งเครื่องประจำหน่วยงานผ่าตัด ในส่วนของการบริการผ่าตัด ให้การดูแลครอบคลุมการพยาบาลทั้ง ๓ ระยะ คือ ระยะก่อน - ขณะ - หลังผ่าตัด โดยมุ่งเน้นผู้ป่วยเป็นศูนย์กลาง โดยให้การพยาบาลผู้ป่วยทั้งด้านร่างกายและจิตใจ อย่างเหมาะสมกับผู้ป่วยแต่ละราย

จากสถิติผู้รับบริการห้องผ่าตัด โรงพยาบาลหนองฉาง ปี ๒๕๖๒-๒๕๖๖ มีผู้รับบริการ ๑๓๑ , ๑๕๑, ๑๔๐ , ๑๓๕ และ ๓๔๗ รายตามลำดับ สถิติจำนวนครั้งการเลื่อนหรือยกเลิกการผ่าตัดจากความไม่พร้อมของห้องผ่าตัด สภาพร่างกายผู้ป่วยไม่พร้อม หรือผู้ป่วยเปลี่ยนใจ ปี พ.ศ. ๒๕๖๒- พ.ศ. ๒๕๖๖ จำนวน ๗,๔,๒,๔ และ ๓ ราย ตามลำดับ

๓. บทวิเคราะห์/แนวความคิด/ข้อเสนอ และข้อจำกัดที่อาจเกิดขึ้นและแนวทางแก้ไข

จากการวิเคราะห์ข้อมูลและปัญหา จากปัญหาดังกล่าว ผู้ศึกษามีความสนใจและเห็นโอกาสพัฒนาปรับปรุงขั้นตอนการให้บริการการเตรียมความพร้อมผู้ป่วยก่อนและหลังผ่าตัด ให้ครอบคลุมทั้งด้านร่างกายจิตใจและสังคม ภายใต้การดูแลตามมาตรฐานแบบองค์รวม พัฒนาทีมและพยาบาลส่งเครื่องมือ เพื่อให้ผู้รับบริการปลอดภัย ผู้ให้บริการมีสมรรถนะสูงขึ้น ปฏิบัติงานด้วยความมั่นใจ มีความปลอดภัย เพื่อให้การผ่าตัดดำเนินไปอย่างราบรื่น ปลอดภัย มีการเฝ้าระวัง ช่วยเหลือผู้ป่วยเมื่อมีอาการเปลี่ยนแปลง อันจะก่อให้เกิดอันตรายในทุกระยะของการผ่าตัด ตามมาตรฐานการพยาบาลผ่าตัดและปลอดภัยครอบคลุมการดูแล ไม่มีการร้องเรียนหรือฟ้องร้อง จึงอยากพัฒนางานการพยาบาลผู้ป่วยผ่าตัดและวิสัญญีพยาบาลโดยเริ่มตั้งแต่พัฒนาขั้นตอนการรับบริการ ขั้นตอนการรับเคสผู้ป่วยผ่าตัด การนัดหมายของแพทย์ผู้ป่วยนอก คู่มือคำแนะนำการปฏิบัติตัวก่อนและหลังผ่าตัด ในด้านการปฏิบัติตัวก่อนผ่าตัด และหลังผ่าตัดรวมถึงการเฝ้าระวังการดูแลแผลผ่าตัดหลังออกจากโรงพยาบาลไปเพื่อป้องกันการติดเชื้อ เพื่อให้แนวทางให้เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องปฏิบัติไปในทางเดียวกัน มีการนิเทศทางการพยาบาล กำกับติดตามดูแลการปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง เพราะการนิเทศที่มีประสิทธิภาพส่งผลต่อความสำเร็จของงาน(พิสมัย รวมจิตร, ๒๕๕๐) การนิเทศทางการพยาบาล ถือเป็นเครื่องมือสำคัญในการบริหารการพยาบาล เพื่อให้งานสำเร็จตามวัตถุประสงค์และเป็นหน้าที่กำหนดโดยการบริหารจัดการทั้งทรัพยากรบุคคล เครื่องมืออุปกรณ์ งบประมาณ และกระบวนการทำงานในเวลาที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุด รวมถึงสามารถตอบสนองต่อปัญหา และความต้องการที่แท้จริงของผู้ป่วย

(พวงทิพย์ ชัยพิบาลสุภชต์, ๒๕๕๑) โดยมีการกำหนดนโยบาย และแผนงานที่เหมาะสมกับบริบทขององค์กร และการชี้แจงนโยบาย และแผนงานสู่ผู้ปฏิบัติที่มีประสิทธิภาพ การติดตามกำกับดูแลบุคลากรทางด้านการพยาบาลส่งเสริมให้พยาบาลระดับปฏิบัติการเสนอความคิดเห็น และผลงานนวัตกรรมการปฏิบัติงานเพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างเต็มศักยภาพ และมีคุณภาพ (สุพิศ กิตติรัชดา และวาริ วนิชปัญจพล, ๒๕๕๒)

ขั้นตอนการรับบริการผู้ป่วยมาผ่าตัดตามนัด

๑. จัดตั้ง ศูนย์ประสานนัดผู้ป่วยผ่าตัด
๒. ผู้ป่วยเข้ารับการตรวจวินิจฉัยจากแพทย์ เป็นกลุ่มโรคและหัตถการ เช่น Carpal tunnel syndrome , De-quavain disease , Trigger finger , Ganglion cyst หัตถการที่แพทย์พิจารณานัดหมายให้มารับบริการผ่าตัด/ทำหัตถการในวันอื่นๆ เพื่อให้ผู้ป่วยมีความพร้อมทั้งร่างกาย จิตใจ และมารับการผ่าตัดตรงวันและเวลาที่นัดหมาย หลังจากพบแพทย์วินิจฉัย พิจารณาแผนการรักษาโดยการผ่าตัดแล้ว ให้ส่งต่อผู้ป่วยมายังศูนย์ประสานนัดผู้ป่วยผ่าตัด
๓. พบพยาบาลที่ศูนย์ประสานนัดผู้ป่วยผ่าตัด หลังจากผ่านประเมินจากแพทย์แล้ว พยาบาลผ่าตัดทำการประเมินผู้ป่วยว่าสามารถทำการผ่าตัดได้ มีการให้ความรู้และคำแนะนำในการเตรียมตัวก่อนมารับบริการแก่ผู้ป่วยและญาติที่เป็นคนร่วมดูแลก่อนมารับบริการและหลังการรับบริการ ให้ความรู้คำแนะนำในการเตรียมความพร้อมก่อนผ่าตัด/ทำหัตถการเป็นที่เรียบร้อยจึงนัดหมายวันเข้ารับบริการผ่าตัด/ทำหัตถการ ให้คำแนะนำลงชื่อยินยอมทำหัตถการให้เรียบร้อย
๔. แจกแผ่นพับให้ความรู้และการปฏิบัติตัวของผู้รับการผ่าตัด รวมถึงแจ้งเบอร์โทรศัพท์ติดต่อ ที่จะติดต่อไปของทีมีการรักษา เป็นพยาบาลที่จะคอยติดตามกับเบอร์ของผู้ป่วยหรือญาติที่สะดวกสามารถติดต่อได้ตลอดทั้งก่อนและหลังการรับบริการ
๕. ก่อนถึงวันเข้ารับบริการการผ่าตัด พยาบาลห้องผ่าตัด ต้องให้การติดตามร่วมในการเตรียมความพร้อมก่อนมารับบริการผ่าตัด ตามช่องทางการสื่อสารที่เตรียมไว้ เช่น การโทรประเมินความพร้อมก่อนเข้ารับบริการการผ่าตัดและนัดหมายการมาถึงโรงพยาบาล ในเรื่อง เวลา สถานที่ สิ่งที่ต้องนำมาในวันเข้ารับบริการ
๖. วันเข้ารับบริการการผ่าตัดตามนัดหมาย เริ่มตั้งแต่
  - การพบเจ้าหน้าที่หน่วยศูนย์ประสานนัดผู้ป่วยผ่าตัด
  - ลงทะเบียนตามสิทธิ์ของผู้ป่วย เช่น สิทธิ์ผู้ป่วยหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ เปิดลงทะเบียนผู้ป่วยรับบริการในระบบบัตรผู้ป่วยนอก ไม่ต้องทำการ admit ส่งต่อจุดรับผู้ป่วยแผนกผ่าตัด
  - ให้ผู้ป่วยเปลี่ยนเสื้อผ้าเป็นชุดของห้องผ่าตัดของโรงพยาบาล
  - ให้การพยาบาลประเมินผู้ป่วยก่อนเข้ารับบริการ นั่งพักคอยในจุดพักคอยก่อนเข้ารับบริการ
  - เมื่อห้องทำหัตถการ-ห้องผ่าตัดพร้อม ย้ายผู้ป่วยเข้าห้องผ่าตัด
  - เมื่อเสร็จสิ้นการผ่าตัด ผู้ป่วยพักผ่อนต่อตามกระบวนการทางวิสัญญีฯ จนจำหน่ายออกจากห้องพักฟื้น
  - ส่งต่อให้พยาบาลที่ร่วมดูแลในระบบ เข้าสู่จุดพักคอยก่อนกลับบ้านที่เตรียมไว้รองรับผู้ป่วยของระบบบริการผ่าตัดตามนัด
  - ประเมินสภาพผู้ป่วยตามแนวทาง Safe discharge criteria รวมถึงการให้คำแนะนำเรื่องการปฏิบัติตัว หลังการรักษาและการติดตามหลังการรักษา การรับประทานยาที่ให้กลับบ้าน เบอร์โทรติดต่อฉุกเฉิน หากเกิดภาวะแทรกซ้อนของการรักษาหรือเหตุฉุกเฉินระหว่างที่มีการรักษาในระบบบริการการผ่าตัดตามนัดหมายของโรงพยาบาล กับผู้ป่วยและญาติ ก่อนกลับบ้าน

- พยาบาลห้องผ่าตัดออกใบนัดติดตามอาการหลังการผ่าตัดทางโทรศัพท์ เพื่อติดตามประเมินสภาพผู้ป่วย, ความเจ็บปวด รวมถึงภาวะแทรกซ้อนที่อาจเกิดขึ้นได้ทั้งจากทางวิสัญญี และการผ่าตัด ในช่วงหลังการรักษาและอาจมีความแตกต่างกันในแต่ละเหตุการณ์ที่ให้บริการการติดตามอย่างมีรูปแบบ ที่ชัดเจนในแต่ละเหตุการณ์ที่ให้บริการและต่อเนื่องใน ๒๔, ๔๘, ๗๒ ชั่วโมง มีผลต่อความปลอดภัยของผู้ป่วย และสร้างความมั่นใจและพึงพอใจต่อบริการในระบบการผ่าตัดตามนัด
- ออกเป็นแนวทางปฏิบัติเรื่องขั้นตอนการส่งต่อศูนย์ประสานนัดผู้ป่วยผ่าตัด

วิธีการดำเนินการพัฒนา

๑. ศึกษาและรวบรวมความรู้เกี่ยวกับการผ่าตัด ได้แก่ การรักษา วิธีการปฏิบัติตนก่อน-ขณะ-หลังผ่าตัด การดูแลตัวเองเมื่อกลับบ้าน

๒. จัดทำแนวปฏิบัติขั้นตอนการรับบริการผู้ป่วยผ่าตัดที่ได้รับการนัดหมายเพื่อมาผ่าตัดตามนัดหมาย และคู่มือการให้คำแนะนำการปฏิบัติตัว วิธีการปฏิบัติตนก่อน-ขณะ-หลังผ่าตัด การดูแลตัวเองเมื่อกลับบ้าน

๓. จัดทำคู่มือแผ่นพับเกี่ยวกับการความรู้และการปฏิบัติตัวให้ครอบคลุม ทั้ง ก่อน -ขณะ-หลังผ่าตัด

๔. จัดตั้งศูนย์ประสานนัดผู้ป่วยผ่าตัด

๕. มีการนำคู่มือการให้คำแนะนำวิธีการปฏิบัติตนก่อน-ขณะ-หลังผ่าตัด การดูแลตัวเองเมื่อกลับบ้าน ทดลองใช้กับผู้ป่วยและญาติ จำนวน ๕ ราย เพื่อตรวจสอบความเข้าใจเนื้อหาในคู่มือที่จัดทำและนำมาปรับปรุงแก้ไขจนสามารถนำมาใช้ได้

๖. สื่อสารกับพยาบาลในหน่วยงานให้ทราบถึงเนื้อหาของคู่มือเรื่องการให้คำแนะนำวิธีการปฏิบัติตนก่อน-ขณะ-หลังผ่าตัด ที่จัดทำขึ้น เพื่อเป็นแนวทางเดียวกัน ในการให้คำแนะนำวิธีการปฏิบัติตนก่อน-ขณะ-หลังผ่าตัด

๔. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

ผู้ป่วยผ่าตัดมารับบริการการผ่าตัดตามวันเวลาครบถ้วน

๕. ตัวชี้วัดความสำเร็จ

๕.๑ ผู้ป่วยได้รับการเตรียมความพร้อมก่อนผ่าตัดทุกราย

๕.๒ ผู้ป่วยทุกรายมีความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติตัวก่อน/หลังผ่าตัด และสามารถปฏิบัติตัวได้ถูกต้อง

๕.๓ ผู้ป่วยเตรียมผ่าตัดทุกรายได้รับการผ่าตัดตามแผน ไม่เกิดอุบัติการณ์เลื่อนการผ่าตัดจากความไม่พร้อมของการเตรียมผู้ป่วย

(ลงชื่อ) .....

(นางสาวกรชวัล ชีววัฒน์)

(ตำแหน่ง) พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ

(วันที่) ๕ / มกราคม / ๒๕๖๗

ผู้ขอประเมิน